

VÝZNAM A POUŽITÍ STYČNÝCH DŮSTOJNÍKŮ

Kapitán Štefan Marko

Článek rozvádí některá ustanovení předpisu Oper-II-1, str. 86 a vhodně je doplňuje osobními názory a praktickými zkušenostmi získanými při cvičeních.

Dále podává návrh na řešení otázek přípravy styčných důstojníků při dosa-
vadní organizační struktuře štábů v tom smyslu, aby k tomuto účelu byly vyčleněny skupiny osob již v míru.

Na základě zavádění nové bojové techniky a nových zbraní do naší armády mění se i charakter boje. Aktuální zůstává i v současné době otázka zabezpečení nepřetržitého spojení a velení vojskům. I když jsou zavedena v tomto oboru určitá technická zlepšení, přece je nutné nezapomínat na styčné důstojníky, kteří velmi dobře zabezpečují osobním stykem spojení a velení vojskům.

Ve svém článku chci poukázat na jejich význam, na jejich přípravu a využívání při práci v poli.

U našich velitelů štábů doposud nebyl správně doceněn význam styčných důstojníků a neprováděla se jejich systematická příprava pro výkon této funkce. Význam a úloha styčných důstojníků spočívala většinou v tom, že doručili určitá hlášení anebo nařízení podřízenému svazku (útvary) a tím celá jejich činnost skončila. Ze zkušenosti z jednotlivých cvičení víme, že styční důstojníci vykonávali spíše funkci spojky než styčného důstojníka. Podle mého názoru je styčný důstojník tou osobností, která se osobním stykem s nadřízeným nebo podřízeným bezprostředně podílí na zabezpečování velení a informovanosti velitele a štábu. Styční důstojníci mají být vybíráni z řad nejlepších a nejschopnějších důstojníků štábu, kteří jsou s to v kteroukoli dobu správně se orientovat v dané situaci a dát svému veliteli správný obraz o činnosti podřízených vojsk a štábů.

Styční důstojníci musí umět

- rychle a správně se orientovat v dané situaci,
- jasně a stručně předávat nařízení velitele a náčelníka štábu podřízeným svazkům (útvary),
- využívat důkladně mapy, plánu, schématu, snímku a podle nich určovat a zakreslovat situaci vlastních a nepřátelských vojsk,
- rychle a správně zakreslovat do mapy rozhodnutí a nařízení,
- rychle a správně se orientovat v terénu ve dne i v noci,
- správně používat všech druhů pojítek a pomůcek k utajení velení.

Styční důstojníci kromě těchto základních vlastností štábních důstojníků musí dokonale ovládat zásady vedení soudobého boje a použití jednotlivých druhů vojsk a zbraní.

Styční důstojníci vysílání k podřízeným svazkům a útvarům musí být dobře informováni o zámyslu velitele, aby mohli po doručení rozhodnutí nebo nařízení podřízeným jednotkám správně uplatňovat svůj vliv na vykonání rozhodnutí nebo nařízení velitele a to formou pomoci podřízenému štábu.

Správným informováním styčného důstojníka o úkolu se předejdou zbytečné nejasnosti a časové ztráty.

Při prováděných cvičeních se ukázalo velmi výhodné, že styční důstojníci byli přibíráni k hlavnímu a zásadnímu řešení úkolů velitele. Jejich přítomnost při vydávání rozhodnutí umožní rychlé doručení rozhodnutí štábu vojsk podřízených svazků (útvárů). Styční důstojníci si rozhodnutí přímo zapisují a zakreslují úkoly do svých pracovních map. Po vydání rozhodnutí náčelník štábu nebo náčelník operačního oddělení ověří zapsání úkolu a zakreslení u jednotlivých styčných důstojníků a velitel stvrdí podpisem. Při tomto způsobu provádění mohou styční důstojníci ihned odejít k určeným svazkům (útvárům) autem (letounem nebo vrtulníkem).

Při takovémto způsobu předávání zpráv a nařízení má nadřízený velitel a štáb jistotu, že jejich rozkazy a nařízení byly předány včas, dobře pochopeny a provedeny.

Tím nechci říci, že všechny rozkazy a nařízení mají být doručovány styčnými důstojníky. Je na velitelích a štábech, aby dovedli správně posoudit, kdy je to nejvíce nutné.

Styčný důstojník, který je odeslán k podřízenému svazku (útváru), musí být schopen jménem velitele upřesnit nejasnosti v pochopení vydaného rozkazu nebo nařízení v duchu zámyslu velitele.

Musí získat jasný obraz, jak bude ten nebo onen úkol plněn, aby mohl svého velitele a štáb správně informovat o plnění úkolu a o celé situaci podřízených svazků (útvárů).

Zvláště nyní, když prosazujeme souběžné plánování, vzrůstá význam styčných důstojníků, neboť mohou účinně pomáhat při plnění tohoto úkolu. To však vyžaduje, aby styční důstojníci byli neustále na tuto funkci připravováni a podle úkolů a důležitosti využíváni pro jejich plnění.

Jak provádět přípravu a zkvalitnění práce styčných důstojníků?

Především je nutné všimnout si struktury a složení štábu. Za dosavadního stavu a počtu důstojníků není možné zvláště se zabývat otázkou přípravy a využívání styčných důstojníků. Podle zkušeností, které doposud ze cvičení máme, jsou styční důstojníci přibíráni od podřízených svazků (útvárů), které v tu dobu necvičí. To je bezesporu nevhodné řešení. Tito důstojníci neznají dobře štáb, ke kterému jsou přiděleni, a tím méně podřízené svazky (útvary). Stojí za uvažovou, zda by nebylo účelné vytvořit i menší počet důstojníků, kteří by při plnění plánu bojové a politické přípravy mimo cvičení vykonávali tuto funkci.

Během té doby by se seznámili se štáby podřízených svazků (útvárů), s jejich prací a úkoly. Myslím, že takové řešení otázky by prospělo, neboť styční důstojníci by dokonale znali štáby a velitele, ovládali všechny otázky týkající se bojové připravenosti a bojové pohotovosti svazků a útvárů.

Určení důstojníci by měli za úkol být ve styku s podřízeným svazkem a přenášet poznatky a zkušenosti ze života vojsk a štábů na svůj štáb.

Pro plnění funkce styčných důstojníků by bylo nutné se zvláště zaměřit na jejich přípravu, která by spočívala hlavně v správném pochopení soudobého boje a otázek jednotlivých druhů zbraní a jejich využití. Při přípravě styčných důstojníků je nutné se zaměřit též na otázku důkladného ovládnutí rádiových stanic, technických pojítek a pomůcek k utajení velení. Za přípravu a využívání těchto důstojníků by měl odpovídat náčel-

ník štábu, který by podle úkolu usměrňoval jejich přípravu prostřednictvím náčelníka operačního oddělení.

Při plnění úkolů mimo cvičení by styční důstojníci pracovali na operačním oddělení a zpracovávali jednotlivá cvičení, štábní nácviky, přednášky apod. Tím by se neustále zdokonalovali a připravovali na plnění svých povinností. Správná příprava styčných důstojníků a péče o jejich odborný růst by znamenala velký přínos jak v běžné práci, tak i při plnění úkolů v poli.

Z á v ě r

Ve svém článku jsem nevyčerpal všechny možnosti využití a přípravy styčných důstojníků, ale chtěl jsem jenom v krátkosti poukázat na možnosti jejich využívání a nutnost jejich přípravy i při plnění jiných úkolů.

Domnívám se, že se vyskytne řada názorů na jejich využívání a přípravu. Je to otázka aktuální zvláště v současné době, kdy hledáme neustále nové formy velení a předávání rozkazů a nařízení co v nejkratší době. Je proto nutné se touto otázkou zabývat a neponechávat význam a poslání styčných důstojníků bez povšimnutí. Doufám, že budou hledány nové formy jak pro přípravu, tak i pro využití styčných důstojníků.